

Brüssel, 18. september 2026
(OR. en)

13416/26

POLCOM 340
SERVICES 58
COLAC 117

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	18. september 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2026) 486 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU OTSUS, millega antakse luba alustada läbirääkimisi Costa Ricaga digikaubanduse lepingu sõlmimise üle

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 486 final.

Lisatud: COM(2026) 486 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.9.2026
COM(2026) 486 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega antakse luba alustada läbirääkimisi Costa Ricaga digikaubanduse lepingu
sõlmimise üle**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Majanduse digitaliseerimine muudab rahvusvahelise kaubanduse mahtu, ulatust ja kiirust. See võimaldab ettevõtjatel jõuda suurema arvu klientideni ja müüa neile oma kaupu ja teenuseid kogu maailmas ning suurendab oluliselt tarbijate valikuvõimalusi. Samuti võimaldab see ettevõtjatel kasutada uusi ja uuenduslikke digivahendeid, et seljatada takistused majanduskasvule. Nendest võimalustest saavad kasu eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), kes saavad nii paremini integreeruda üleilmsetesse väärtusahelatesse.

Elektrooniliste vahendite abil toimuva kaubavahetuse ja teenuskaubanduse („digikaubandus“¹) tähtsus üleilmsel tasandil kasvab. Digikaubandus hõlmab nii digitaalselt ostetud kaupade (nt raamatu ostmine internetiplatvormi kaudu) ja teenuste füüsilist tarnimist kui ka kaupade ja teenuste (nt tarkvara, e-raamatud või andmevood) digitaalset tarnimist, seda nii ettevõtjatevaheliste kui ka ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutena. Hinnangute kohaselt langeb digikaubanduse arvele ligikaudu 25 % kogu rahvusvahelisest kaubandusest ning see on kasvanud traditsioonilisest kaubandusest kiiremini. EL on maailmas esikohal nii digitaalselt osutatavate teenuste ekspordis kui ka impordis; 2024. aastal oli nende väärtus 1,7 triljonit eurot, moodustades ELi teenustekaubanduse kogumahust 58 %.

2024. aasta detsembris viisid 71 Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liiget lõpule läbirääkimised e-kaubanduse lepingu üle. 28. märtsil 2026 kinnitasid 67 WTO liiget, sealhulgas Euroopa Liit ja Costa Rica, oma kavatsust hakata e-kaubanduse lepingut peale seda, kui nende vastavad sisemenetlused on lõpule viidud, võimalikult kiiresti rakendama. ELi ja Costa Rica osalemine annab märku laialdasest üksmeelest digikaubandusega seotud põhiküsimustes ja ühisest toetusest kõrgetasemelisele raamistikule.

EL ja Costa Rica on lähedased partnerid, kelle majandussuhteid toetab ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepingu kaubandussammas, mida on ajutiselt kohaldatud alates 1. oktoobrist 2013 ja mis jõustus täielikult 1. mail 2024. Costa Rica on üks Ladina-Ameerika digitaalselt arenenumaid ja uuenduslikumaid majandusi, millel on tugev teenustesektor, kasvav digimajandus ja väljakujunenud ökosüsteem suure lisandväärtusega tootmise ja äriteenuste jaoks. Alates kaubandussamba ajutise kohaldamise algusest on kiiresti kasvanud ka kahepoolne teenustekaubandus, kusjuures aastatel 2013–2024 suurenes ELi teenuste eksport Costa Ricasse 280 % ja import 281 %². Samuti on Costa Ricast saanud atraktiivne sihtkoht Euroopa investeringute jaoks, eelkõige info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas. Kahepoolne kaubandus peegeldab üha enam Costa Rica üleminekut suure lisandväärtusega tootmise suunas: 2025. aastal moodustasid mittepõllumajanduslikud tooted ligikaudu kaks kolmandikku riigi ekspordist ELi³.

Costa Ricaga ambitsioonikate digikaubanduse normide üle peetavatel läbirääkimistel on suur potentsiaal hõlbustada veelgi ELi ja Costa Rica vahelist piiriülest digikaubandust, vähendada regulatiivseid tõkkeid, luua ELi ettevõtjatele, eelkõige mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele uusi võimalusi ning suurendada tarbijate usaldust digimajanduse vastu.

¹ Kasutatakse rahvusvaheliselt sageli samas tähenduses e-kaubandusega.

² Eurostat [Rahvusvaheline teenuskaubandus \(alates aastast 2010\)](#).

³ Eurostat [ELi kaubandus alates aastast 1988](#).

Käesolev soovitus esitatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 alusel nõukogule, et komisjon saaks loa alustada Costa Ricaga kahepoolseid läbirääkimisi digikaubanduse lepingu üle, anda läbirääkimisjuhised ning nimetada komisjon läbirääkijaks. Kavandatud soovituse ja läbirääkimisjuhiste eesmärk on tagada, et EL saaks pidada Costa Ricaga läbirääkimisi osapoolte poolt läbirääkimiste käigus välja pakutud digikaubanduse küsimuste üle, järgides täielikult ELi *acquis*'d, sealhulgas isikuandmete kaitse raamistikku, ning ELi poliitilisi valikuid kaubandusläbirääkimistes. ELi jaoks on läbirääkimiste eesmärk tõhustada kahepoolset digikaubandust, hõlbustada ettevõtjate, sealhulgas mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tegevust ning suurendada tarbijate usaldust internetikeskkonna vastu.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Algatus on kooskõlas Euroopa Liidu lepinguga (edaspidi „ELi leping“), milles on sätestatud, et Euroopa Liidul tuleks „ergutada kõikide riikide integreerimist maailmamajandusse, muuhulgas rahvusvahelise kaubanduse tõkete järkjärgulise kaotamise kaudu“.

Algatus on kooskõlas ELi konkurentsivõime kompassiga, milles esitatakse tarneahelate mitmekesistamise ja tugevdamise strateegiad, arendades uusi puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerlusi⁴.

Samuti on see kooskõlas ELi strateegilise lähenemisviisiga Euroopa majandusjulgeoleku tugevdamiseks, milles rõhutatakse vajadust tugevdada koostööd sarnaselt meelestatud partneritega kogu maailmas nii kahe- kui ka mitmepoolselt⁵.

Algatus on kooskõlas rahvusvahelise digistrateegiaga, milles on märgitud, et praeguses ülemaailmses konkurentsivõime tehnoloogilise ülemvõimu pärast ei ole ükski riik esirinnas tehnoloogia väärtusahela kõigis aspektides. Tänu innovatsioonile ja konkurentsile muutub tegutsemiskeskond pidevalt. Seepärast on ELi tehnoloogia- ja digieesmärkide edendamiseks väga oluline rahvusvaheline koostöö ja kaubandus peamiste partnerite ja liitlastega koos tõhusate mitmekesistamis- ja riskijuhtimisstrateegiatega⁶.

See on kooskõlas ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepinguga ja täiendab seda, millega on Euroopa Liidu ja Costa Rica vahelisi kahepoolseid kaubandussuhteid juba tihendatud ja liberaliseeritud, kuid milles ei ole ette nähtud üksikasjalikke digikaubanduse norme.

EL esitab oma vabakaubandusläbirääkimistel süstemaatilisel ambitsioonikaid põhimõtteid digikaubanduse reguleerimiseks. Kavandatud läbirääkimisjuhistes järgitakse ühtset lähenemisviisi, mida EL on kasutanud hiljutistel digikaubanduse lepingu üle peetud läbirääkimistel Singapuri ja Lõuna-Koreaga⁷ ning mida ta kasutab käimasolevatel läbirääkimistel Kanadaga⁸. Samuti järgitakse kavandatud läbirääkimisjuhistes lähenemisviisi, mida EL järgis vabakaubanduslepingute digivaldkonna peatükkide üle peetud läbirääkimistel, nagu viimati Indiaga ELi ja India vabakaubanduslepingu, Indoneesiaga ELi ja Indoneesia laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu, Austraaliaga ELi ja Austraalia vabakaubanduslepingu, Ühendkuningriigiga sõlmitud ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja

⁴ Euroopa Komisjon. Konkurentsivõime kompass. [Konkurentsivõime kompass – Euroopa Komisjon](#).

⁵ JOIN(2025) 977 final (3.12.2025).

⁶ JOIN(2025) 140 final (5.6.2025).

⁷ COM(2023) 230 final 9 (14.4.2023).

⁸ COM(2025) 480 final (10.9.2025).

koostöölepingu, Tšiili ELi ja Tšiili täiustatud raamlepingu ning Uus-Meremaaga ELi ja Uus-Meremaa vabakaubanduslepingu puhul.

Algatus on kooskõlas ka WTO liikmete varasemate e-kaubandust käsitlevate läbirääkimistega ja nende tulemusel sõlmitud mõnepoolse e-kaubanduse lepinguga⁹.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Läbirääkimisjuhised tuginevad ELi siseturgu käsitlevatele õigusaktidele digikaubanduse valdkonnas ja on nendega täielikult kooskõlas. Kavandatud läbirääkimisjuhistes kinnitatakse ka seda, et kõik ELi poolt kokku lepitud normid või kohustused peaksid olema kooskõlas ELi õigusraamistikuga ja säilitama ELi õigusaktide rakendamiseks vajaliku poliitilise määnguruumi. Need on kooskõlas Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni poolt 15. detsembril 2022 allkirjastatud Euroopa deklaratsiooniga digiõiguste ja -põhimõtete kohta, mida EL soovib oma rahvusvahelistes kaubandussuhetes edendada¹⁰. Deklaratsioon on kooskõlas ELi rahvusvahelises digistrateegias nimetatud eesmärkidega suunata Euroopa digipööret kogu maailmas.

ELi poolt kahepoolseteks läbirääkimisteks esitatud põhimõtted tuginevad ELi siseturgu käsitlevatele õigusaktidele digikaubanduse valdkonnas ja on nendega täielikult kooskõlas.

Kavandatud läbirääkimisjuhistes kinnitatakse, et kõik ELi poolt kokku lepitud normid või kohustused peaksid olema kooskõlas ELi õigusraamistikuga.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Kavandatava lepingu üle läbirääkimiste alustamiseks loa andmiseks esildatud otsuse menetlusõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiked 3 ja 4.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 3 on sätestatud, et kui kavandatav leping ei ole seotud eranditult või peamiselt ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, esitab komisjon nõukogule soovitusel. Nõukogu võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ja nimetatakse liidu läbirääkija või liidu läbirääkimisrühma juht.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 4 on sätestatud, et nõukogu võib anda läbirääkijale läbirääkimisjuhiseid ning moodustada erikomitee, kellega tuleb läbirääkimiste pidamisel konsulteerida.

Komisjon soovib alustada Euroopa Liidu ja Costa Rica vahel läbirääkimisi digikaubandust käsitleva rahvusvahelise lepingu üle. Läbirääkijaks nimetatakse komisjon.

- **Materiaalõiguslik alus**

See akt kuulub ühise kaubanduspoliitika valdkonda ja seega on materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

- **Läbirääkija valik**

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/39504/st08993-en19.pdf>.

¹⁰ Euroopa deklaratsioon digiõiguste ja -põhimõtete kohta digikümneks, 2023/C 23/01 (ELT C 23, 23.1.2023, lk 1–7).

Kuna kavandatav leping hõlmab ainult muid küsimusi kui ühise välis- ja julgeolekupoliitika küsimused, tuleb ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 3 kohaselt määrata läbirääkijaks komisjon.

- **Liidu pädevus**

See akt kuulub ELi toimimise lepingu artikli 207 kohaselt ühise kaubanduspoliitika valdkonda. Seepärast kuulub see ELi toimimise lepingu artikli 3 lõike 1 kohaselt liidu ainupädevuses olevasse valdkonda.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

ELi lepingu artikli 5 lõike 3 kohaselt ei kohaldata subsidiaarsuse põhimõtet valdkondades, mis kuuluvad ELi ainupädevusse. Ühine kaubanduspoliitika kuulub liidu ainupädevusse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 3.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev algatus ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik seatud poliitiliste eesmärkide saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Käesolev nõukogu otsuse soovitus esitatakse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõigetega 3 ja 4, millega on ette nähtud, et nõukogu võtab vastu otsuse, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ja nimetatakse liidu läbirääkija. Nõukogu võib anda läbirääkijale ka läbirääkimisjuhiseid. Käesolevas soovitus esitatud eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada muud õiguslikku vahendit.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõjuhindang**

Mõjuhindangut ei ole tehtud, kuna algatuse majanduslikku mõju võrreldes praeguse olukorraga on eriti raske mõõta, sest kavandatavad digikaubanduse normid hõlbustavad kahepoolseid kaubandussuhteid, mida on ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepingu olemasoleva kaubandussamba kaudu juba liberaliseeritud ja tõhustatud. Kaubandussammas, mida Costa Rica suhtes kohaldatakse juba alates 1. oktoobrist 2013, juba sisaldab üksikasjalikke sätteid turulepääsu kohta nii kaupade kui ka teenustega kauplemisel, kuid selles puuduvad digikaubandust käsitlevad sätted. Seega on algatuse mõju peamiselt selles, et antakse täiendav õiguskindlus ettevõtjatele, kes liberaliseeritud sektorites digikaubandusega tegelevad. Lisaks on alternatiivsete lähenemisviiside võimalused piiratud, sest läbirääkimisteks kavandatud põhimõtted on väga sarnased nendega, mis on juba sätestatud

digikaubanduse lepingutes Singapuri ja Koreaga, nendega, mille üle käivad läbirääkimised Kanadaga, ning nendega, mis sisalduvad WTO e-kaubanduse lepingus.

Muid sisulisi ettepanekuid, mida teised pooled võivad teha, ei ole võimalik eelnevalt kindlaks teha ega hinnata. Algatus ei sisalda praeguses etapis rakenduskava, kuna üksikasjad selguvad alles pärast läbirääkimiste lõpuleviimist.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Algatus järgib täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige isikuandmete kaitset käsitlevat artiklit 8.

4. MÕJU EELARVELE

Algatus ei mõjuta eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Läbirääkimised peaksid kestma 2028. aastani ning pärast seda on võimalik digikaubanduse norme käsitlevad lepingud allkirjastada ja sõlmida.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Sätete eesmärk on soovitada nõukogul võtta vastu otsus, millega antakse luba alustada läbirääkimisi ja nimetatakse ametisse liidu läbirääkija. Nõukogu võib anda läbirääkijale juhiseid.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi Costa Ricaga digikaubanduse lepingu sõlmimise üle

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoides artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidul ja Costa Rical on tihedad ja dünaamilised majandussuhted. Costa Rica on Euroopa Liidu jaoks oluline kaubanduspartner Kesk-Ameerika piirkonnas. Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimislepingu kaubandussammast on Costa Rica suhtes ajutiselt kohaldatud alates 1. oktoobrist 2013. Selle lepinguga on loodud terviklik raamistik pooltevaheliseks kaubavahetuseks ja teenuskaubanduseks, kuid see ei sisalda üksikasjalikke norme digikaubanduse kohta.
- (2) 2023. aasta märtsis käivitasid Euroopa Liit ning Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkond ELi ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonna digiliidu, et tugevdada koostööd kõigis digi- ja kosmosega seotud küsimustes. Selle raamistiku kontekstis on Euroopa Liit ja Costa Rica süvendanud koostööd sellistes valdkondades nagu küberturvalisus, digitaalne innovatsioon ja inimkeskne tehisintellekt.
- (3) Costa Rica on näidanud üles kindlat pühendumust digiüleminekule ja rahvusvahelisele digitaalsele juhtimisele, sealhulgas OECD ministrite nõukogu eesistumise ajal 2025. aastal.
- (4) Euroopa Liit on lisanud digikaubanduse normid edukalt mitmesse kahepoolsesse kolmandate riikidega sõlmitud vabakaubanduslepingusse ning digikaubanduse lepingutesse Singapuri ja Koreaga. Lisaks viidi 2024. aasta juulis lõpule läbirääkimised mõnepoolse e-kaubanduse lepingu üle WTOs ning selle osalised, sealhulgas Euroopa Liit ja Costa Rica, astuvad praegu vajalikke samme, et tagada selle ajutine kohaldamine kuni see inkorporeeritakse WTO õigusraamistikku.
- (5) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas oma arvamuse ... [lisada kuupäev]¹¹.
- (6) Seepärast on asjakohane anda komisjonile luba alustada läbirääkimisi selliste siduvate digikaubanduse põhimõtete üle, mis on kooskõlas nimetatud lepingutega ja järgivad samu eesmärgi, mida Euroopa Liit kavatseb käimasolevatel läbirääkimistel saavutada,

¹¹ ELT C [...], [...], lk [...].

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Komisjonile antakse luba pidada liidu nimel läbirääkimisi Costa Ricaga digikaubanduse lepingu üle.
2. Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse lisas esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt.

Artikkel 2

Komisjon nimetatakse liidu läbirääkijaks.

Artikkel 3

Läbirääkimiste pidamisel konsulteeritakse ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 3 kolmandas lõigus sätestatud erikomiteega.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*